

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ.: 4590
Αθήνα, 3/11/2014

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Κηφισίας 7
Τ.Κ. – Πόλη: 11523– Αθήνα
Πληροφορίες: Σπ. Παναγόπουλος
Σ. Καλογήρου
Τηλέφωνο: 213 2124 793-4
Τηλ. Κέντρο: 213 2124700
Φαξ: 213 2124777
e-Mail: counsel@eaadhsy.gr
Ιστότοπος: www.eaadhsy.gr, www.hsppa.gr

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
(μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 5

(Απόφαση 337/2014 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων συμβάσεων)

Θέμα: Ενημέρωση επί του ν. 4281/2014

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 8 Αυγούστου 2014 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ο Ν. 4281/2014 (Α 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», (εφεξής: «ο νόμος»), στο μέρος Β' του οποίου περιλαμβάνονται κανόνες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Λαμβανομένου υπόψη ότι ο νόμος ρυθμίζει θέματα ανάθεσης όλων των ειδών δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας σύμβασης και είδους της αναθέτουσας αρχής, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι προβλέπει την σταδιακή θέση σε ισχύ των ρυθμίσεων αυτού προς τον σκοπό της ομαλής μετάπτωσης στο νέο καθεστώς, κρίνεται απαραίτητη σε πρώτη φάση η ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τον σκοπό και το περιεχόμενο του νόμου καθώς και την αποσαφήνιση του τρόπου και του χρόνου έναρξης ισχύος των επιμέρους διατάξεων αυτού.

B. ΣΚΟΠΟΣ

Με τον νόμο αυτόν δημιουργείται ένα συνεκτικό και ομοιόμορφο θεσμικό πλαίσιο, με το οποίο ρυθμίζονται με ενιαίο τρόπο οι διαδικασίες ανάθεσης όλων των μορφών δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων τόσο στον κλασικό τομέα όσο και στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ο νόμος δηλαδή καταλαμβάνει τις διαδικασίες ανάθεσης όλων των αναθετουσών αρχών/ φορέων, χωρίς καμία διάκριση ανάλογα

με το είδος αυτών (π.χ. φορείς Κεντρικής Διοίκησης, Ο.Τ.Α. κλπ), και το είδος της σύμβασης, ενώ ταυτόχρονα καταργεί όλα τα ειδικά καθεστώτα ανάθεσης που χρησιμοποιούνταν από δημόσιους οργανισμούς και φορείς.

Ο νόμος αυτός αποτελεί τον βασικό κορμό ανάθεσης όλων των δημοσίων συμβάσεων, ο οποίος πρόκειται να συμπληρωθεί με την έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας (Κανονισμών Ανάθεσης και Εκτέλεσης) καθώς και προτύπων εγγράφων, οπότε και θα ρυθμιστούν όλα τα ειδικότερα και λεπτομερειακά θέματα για την εφαρμογή του νόμου που τυχόν απαιτηθούν.

Γ. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ο νόμος καταλαμβάνει τις διαδικασίες ανάθεσης όλων των αναθετουσών αρχών/ φορέων, χωρίς καμία διάκριση ανάλογα με το είδος αυτών (π.χ. φορείς Κεντρικής Διοίκησης, Ο.Τ.Α. κλπ) και την προεκτιμώμενη αξία της σύμβασης, με την πρόβλεψη ελάχιστων εξαιρέσεων, όπου αυτό είναι αναγκαίο.

Οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αναφέρονται στα άρθρα 26 έως 30 του νόμου.

Στον πίνακα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας, αποτυπώνονται αναλυτικά οι διατάξεις κάθε μέρους του Μέρους Β' του νόμου που εφαρμόζονται ανά σύμβαση (αξία/ είδος αυτής) και ανά φορέα.

Δ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Οι βασικότερες αλλαγές που εισάγονται με τον νέο νόμο, εν σχέσει με το προϊσχύον νομικό καθεστώς, συνοψίζονται ως εξής:

1) Ενοποίηση νομοθετικού πλαισίου:

Προβλέπονται ενιαίες ρυθμίσεις για τις διαδικασίες ανάθεσης πάνω και κάτω από τα όρια του ενωσιακού δικαίου, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται η δυνατότητα εφαρμογής απλοποιημένων διαδικασιών για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, όπου αυτό είναι απαραίτητο.

2) Διαφάνεια – δημοσιότητα - καταπολέμηση διαφθοράς

Εισάγονται εγγυήσεις διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς, αρχής γενομένης από την υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επανόρθωση συγκρούσεων συμφερόντων και την αποφυγή αθέμιτων πρακτικών που νοθεύουν τον ανταγωνισμό (άρθρο 45).

Από την έναρξη ισχύος του άρθρου 139 του ν. 4281/2014, υπόχρεοι ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ είναι οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς και οι κεντρικές αρχές προμηθειών που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 15, ενώ πλέον η ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ θα αφορά συμβάσεις ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας αυτών. Επιπρόσθετα, καταργείται η διάκριση του Μητρώου σε δύο επιμέρους υποσυστήματα, εμπλουτίζονται τα υποχρεωτικά στάδια καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ αλλά και τα καταχωρούμενα στοιχεία ανά υποχρεωτικό στάδιο. Επίσης, ορίζεται ρητά ότι η μη καταχώριση στοιχείων δημοσίων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή τον υπάλληλο που είναι υπεύθυνος για την καταχώριση, και διευκρινίζεται ότι η ύπαρξη αριθμού ΑΔΑΜ εξομοιώνεται με δικαιολογητικό

που απαιτείται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 2362/1995 (άρθρο 139 παρ. 7).

Το ΚΗΜΔΗΣ, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, διασυνδέεται με το Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 3861/2010, ώστε τα έγγραφα και στοιχεία δημοσίων συμβάσεων να μην αναρτώνται πρωτογενώς στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, αλλά να αντλούνται αυτόματα από το ΚΗΜΔΗΣ (άρθρο 197 παρ. 2, 3, 4, 5 και 6).

3) Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις

Αναδιατυπώνονται οι ορισμοί και συμπληρώνονται οι ρυθμίσεις σχετικά με το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), οι οποίοι εισήχθησαν το πρώτον με τους ν. 4155/2013 (Α 120) και 4013/2011 (Α 204) αντίστοιχα, και προβλέπεται η λειτουργική διασύνδεσή τους με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα και την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της ΕΑΑΔΗΣΥ (άρθρα 134-139).

Το ΕΣΗΔΗΣ μπορεί να εφαρμόζεται και στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις ΣΔΙΤ, εφόσον τούτο ορίζεται σχετικά στα έγγραφα της σύμβασης (άρθρο 134 παρ. 1).

4) Δημοσιότητα

Αναφορικά με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας σε εθνικό επίπεδο ορίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς δημοσιεύουν τις προκηρύξεις και διακηρύξεις ή αποφάσεις απευθείας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, ανεξάρτητα από την εκτιμώμενη αξία τους και τη διαδικασία ανάθεσης στο ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα τους.

Η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ενώ το ΚΗΜΔΗΣ αποτελεί πλέον το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα για την απευθείας υποβολή προκηρύξεων δημοσίων συμβάσεων στο TED.

Επιπλέον, υποχρεούνται να δημοσιεύουν προκήρυξη (περίληψη διακήρυξης) στον περιφερειακό και τοπικό τύπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3548/2007 (Α 68), καθώς και τις κείμενες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις περί υποχρεωτικής δημοσιοποίησης δια του περιφερειακού και τοπικού τύπου διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων. Η δαπάνη των δημοσιεύσεων αυτών βαρύνει την αναθέτουσα αρχή/ φορέα (άρθρα 152 και 139).

5) Προγραμματισμός-προπαρασκευή

Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην πρόβλεψη και τον προγραμματισμό των δημοσίων συμβάσεων που πρόκειται να συνάψουν με την ρητή υποχρέωση καταχώρισης πίνακα προγραμματισμού στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (άρθρο 148).

Εισάγονται διαδικαστικές εγγυήσεις κατά την κρίσιμη φάση της διαμόρφωσης των προδιαγραφών, έτσι ώστε ο ευρύτερος κύκλος πιθανών προμηθευτών, εργοληπτών ή παρόχων υπηρεσιών να διατυπώνει εγκαίρως τυχόν παρατηρήσεις στη φάση μίας προκαταρκτικής δημόσιας διαβούλευσης, που διεξάγεται υπό συνθήκες διαφάνειας (άρθρα 149-150).

6) Απλοποίηση-εκσυγχρονισμός διαδικασιών ανάθεσης

Απλοποιείται και διευκολύνεται η συμμετοχή στους διαγωνισμούς με τον περιορισμό των δικαιολογητικών συμμετοχής. Συγκεκριμένα, οι προσφέροντες υποχρεούνται να υποβάλουν μόνο μια υπεύθυνη δήλωση που να βεβαιώνει ότι πληρούν τα κριτήρια επιλογής και αποκλεισμού. Η δήλωση χρονολογείται σύμφωνα με την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς ή της εκδήλωσης ενδιαφέροντος ενώ δεν απαιτείται πλέον η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του προσώπου που υποβάλλει τη δήλωση. Ο τύπος και το ειδικότερο περιεχόμενο δήλωσης θα καθοριστούν με την έκδοση ενιαίου προτύπου δήλωσης που θα εκδοθεί από την ΕΑΑΔΗΣΥ. Το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την τεκμηρίωση της προσωπικής κατάστασης, των επαγγελματικών προσόντων, της τεχνικής ικανότητας και την οικονομικής επιφάνειας παρέχεται μόνο από τον οριστικό ανάδοχο (άρθρο 155).

Εισάγονται ενιαίες ρυθμίσεις για τις εγγυήσεις, οι οποίες ευνοούν τη συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης. Ειδικότερα, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της προεκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 157 παρ. 1 α), ενώ δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμφωνιών-πλαίσιο ή σε συνοπτικό διαγωνισμό.

Επιπλέον, η εγγύηση καλής εκτέλεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της αξίας της σύμβασης και η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας-πλαίσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,5%.

Επιπρόσθετα, η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορεί να χορηγείται τμηματικά, εφόσον τούτο ορίζεται στους όρους της διακήρυξης και στα έγγραφα της σύμβασης (άρθρο 157 παρ. 1 δ).

Προβλέπεται η δυνατότητα διόρθωσης τυπικών λαθών ή ήσσονος σημασίας παραλείψεων των προσφορών, με σκοπό την αποφυγή απόρριψης προσφορών για επουσιώδη σφάλματα και την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου ανταγωνισμού (άρθρο 160).

Μειώνονται τα στάδια για την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών/ αιτήσεων συμμετοχής και ο αριθμός των εκδιδόμενων εκτελεστών και προσβλητών διοικητικών πράξεων, ώστε να επιταχύνεται η ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών (άρθρα 163-167).

Τα αντίγραφα των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν απαιτείται να είναι επικυρωμένα, αλλά εκδίδονται σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α 74) (άρθρο 168 παρ. 1, 5, 7).

Εισάγονται διατάξεις που αφορούν το στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τις ρυθμίσεις των νέων Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 173-178).

7) Αποτελεσματική έννομη προστασία

Θεσμοθετείται η εξέταση των προσφυγών κατά τις διαδικασίες ανάθεσης, από ένα ειδικό όργανο, ανεξάρτητο από την αναθέτουσα αρχή, ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη και αποτελεσματική έννομη προστασία (Όγδοο Μέρος- άρθρα 179-194).

8) Κατάρτιση και πιστοποίηση

Προβλέπεται η πιστοποίηση των υπαλλήλων των αναθετουσών αρχών που εμπλέκονται στις διαδικασίες ωρίμανσης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων μέσω ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης. Παράλληλα, προβλέπεται η δημιουργία ενός Μητρώου Πιστοποιημένων Υπαλλήλων Δημοσίων Συμβάσεων (Μη.Π.Υ.Δη.Συ.), το οποίο τηρείται στο ΙΝ.ΕΠ. του ΕΚΔΔΑ και στο οποίο θα εγγράφεται το πιστοποιημένο προσωπικό (άρθρο 196).

9) Αρμοδιότητες ΕΑΑΔΗΣΥ

Η προθεσμία εντός της οποίας η ΕΑΑΔΗΣΥ υποχρεούται να εκδώσει τη σύμφωνη γνώμη της επί αιτημάτων των αναθετουσών αρχών για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης (σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ) του ν. 4013/2011) ανέρχεται σε 15 εργάσιμες ημέρες (άρθρο 233 παρ. 5α και 5β).

E. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**I. Γενική έναρξη ισχύος:**

Η έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του νόμου καθορίζεται στο άρθρο 201 παρ. 1 αυτού, όπου και ορίζεται ότι εκκινεί από **1.3.2015**, εκτός εάν ορίζεται άλλως σε επιμέρους διατάξεις αυτού.

II. Επιμέρους ενάρξεις ισχύος:

Εκτός από την γενική έναρξη ισχύος του άρθρου 201 παρ. 1, στο ίδιο άρθρο ορίζονται επιμέρους ενάρξεις ισχύος για επιμέρους διατάξεις του Μέρους Β'.

Ορισμένες από αυτές είτε συμπίπτουν χρονικά με την δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ήτοι από 8.8.2014, είτε εξαρτούν την ισχύ τους από την μελλοντική έκδοση άλλων κανονιστικών πράξεων (υπουργικών αποφάσεων, προεδρικών διαταγμάτων), είτε κατ' εξαίρεση ανατρέχουν σε χρονικό σημείο προγενέστερο της 1.3.2015.

Επιπρόσθετα, πέραν του άρθρου 201, προβλέπονται χρόνοι έναρξης ισχύος επιμέρους διατάξεων και σε άλλα άρθρα του Μέρους Β' του νόμου (ενδεικτικά: άρθρο 198 παρ. 6, 139 παρ. 3δ).

Συγκεκριμένα:**1) Άρθρο 201 παρ. 3 (ΕΣΗΔΗΣ)**

Η έναρξη ισχύος των άρθρων 134-138 (ΕΣΗΔΗΣ) είναι σταδιακή, ανάλογα με το είδος των φορέων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 14 του Ν. 4270/2014 (άρθρο 201 παρ. 3).

Ειδικότερα:

Όσον αφορά τις προμήθειες και υπηρεσίες:

- για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης είναι η 1η Ιουλίου 2014
- για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης η 1η Οκτωβρίου 2014
- και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015.

Όσον αφορά τα έργα:

- αρχίζει όσον αφορά όλους τους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης την 1η Ιανουαρίου 2015, και
- όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Δεκεμβρίου 2015.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι μέχρι την έκδοση των αποφάσεων και διαταγμάτων που προβλέπονται στον Τίτλο ΙΙ του Τέταρτου Μέρους, εξακολουθεί να εφαρμόζεται η υπ' αριθμ. Π1/2390/2013 (Β' 2677) απόφαση.

2) Άρθρο 201 παρ. 4 και 198 παρ. 6 (ΚΗΜΔΗΣ)

Η ισχύς του άρθρου 139 για το ΚΗΜΔΗΣ αρχίζει 12 μήνες μετά την δημοσίευση του νόμου, ήτοι από 8/8/2015 (άρθρο 201 παρ. 4), οπότε και καταργείται το άρθρο 11 του ν. 4013/2011, πλην του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 αυτού (άρθρο 199 παρ. 2 α). Μέχρι τότε εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 περί καταχώρισης εγγράφων και στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και η ΚΥΑ Π1/2380/2012 (Β' 3400), η οποία εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 139 (άρθρο 198 παρ. 6).

3) Άρθρο 201 παρ. 5 (ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ)

Η ισχύς του άρθρου 157 για τις εγγυήσεις άρχεται από τη δημοσίευση του νόμου στην **Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ήτοι από 8.8.2014** και καταλαμβάνει συμβάσεις, η διαδικασία ανάθεσης των οποίων εκκίνησε μετά την ημερομηνία αυτή (ως ημερομηνία εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης νοείται η ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκαν όλες οι διατυπώσεις δημοσιότητας που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία).

Η άμεση έναρξη ισχύος του άρθρου 157 για τις εγγυήσεις, με την ταυτόχρονη διατήρηση σε ισχύ μέχρι την 1.3.2015 των υφιστάμενων διατάξεων περί εγγυήσεων (βλ. κατωτέρω), επιβάλλει την συνδυαστική ερμηνεία των άρθρων 157, 172, 199 και 201.

Η ψήφιση και θέση σε ισχύ της διάταξης του άρθρου 157, ως μεταγενέστερη διάταξη, καταργεί προηγούμενες διατάξεις άλλων νομοθετημάτων, οι οποίες ορίζουν άλλως επί των ιδίων θεμάτων. Επομένως, διατηρούνται σε ισχύ διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα σχετικά με τις εγγυήσεις, στον βαθμό που δεν αντίκεινται στις ρυθμίσεις του άρθρου 157.

Εξ αυτών συνάγεται ότι:

Από την έναρξη ισχύος του άρθρου 157, ήτοι από 8.8.2014, καταργούνται οι διατάξεις:

- α) του άρθρου 24 του Ν.3669/2008 (Α 116), πλην της παραγράφου 2 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1 β) του άρθρου 172,
- β) του άρθρου 35 του Ν.3669/2008 (Α 116), πλην της παραγράφου 6 (διαγραφομένης της φράσης "στο οποίο προστίθεται το ήμισυ του ποσοστού που ενδεχομένως προκύπτει κατά την παράγραφο 2"), του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 7, των παραγράφων 8 και 9 καθώς και του πρώτου, δεύτερου, πέμπτου και έκτου εδαφίου της παραγράφου 10, όπως αυτές τροποποιήθηκαν και ισχύουν, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1 β) του άρθρου 172. Όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται η παράγραφος 1 του παραπάνω άρθρου 35 του Ν.3669/2008 (Α 116) νοείται η παράγραφος

- 1 περίπτωση β του άρθρου 157,
- γ) του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 8 και του άρθρου 24 του ν. 3316/2005 (Α 42), πλην των παραγράφων 3, 4, 5 και 6, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1 γ) του άρθρου 172,
- δ) του άρθρου 25 του Π.Δ. 118/2007 (Α 150), πλην της παραγράφου 3, των περιπτώσεων β, γ, και δ της παραγράφου 4, των περιπτώσεων β και γ της παραγράφου 5, των παραγράφων 6, 8, 11 και 12, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1 α) του άρθρου 172,
- ε) της παραγράφου 8 του άρθρου 15 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του Π.Δ. 28/80 (Α 11) και
- στ) του άρθρου 26 της υ.α. 11389/1993 (Β 550), πλην των περιπτώσεων β), γ) στ) και ζ) της παραγράφου 1, των περιπτώσεων γ), δ) και ε) της παραγράφου 2 και των παραγράφων 3, 4 και 5, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοσή του διατάγματος της παραγράφου 1 α) του άρθρου 172.

Ειδικά στις διαδικασίες ανάθεσης μελετών με το σύστημα του άρθρου 6 του ν. 3316/2005, συνεχίζει να ισχύει η παράγραφος 7 του ως άνω άρθρου 6 μέχρι την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1 γ) του άρθρου 172.

4) Άρθρο 201 παρ. 6 (ΚΗΜΔΗΣ)

Οι διατάξεις του άρθρου 197 παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 περί αυτόματης άντλησης στοιχείων δημοσίων συμβάσεων από το ΚΗΜΔΗΣ στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, θα εφαρμοστούν με την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 139.

5) Άρθρο 139 παρ. 3 δ (ΚΗΜΔΗΣ)

Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 139 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου.

6) Άρθρο 201 παρ. 7 (ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Η ισχύς του Όγδου Μέρους του Μέρους Β' του νόμου "Κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων" αρχεται τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στα άρθρα 182, 183 και 187 προεδρικών διαταγμάτων.

7) Άρθρο 201 παρ. 8 (ΜΗΤΡΩΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ)

Η ισχύς του άρθρου 196 περί της πιστοποίησης των υπαλλήλων και τη δημιουργία του Μη.Π.Υ.Δη.Συ. αρχίζει έξι (6) μήνες μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 4 του άρθρου 196, η οποία θα ρυθμίσει τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του Μητρώου και της εκτέλεσης των προγραμμάτων κατάρτισης.

8) Άρθρο 233 παρ. 5α και 5β (ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΑΔΗΣΥ ΣΕ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ)

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 233 παρ. 5α και 5β αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (8/8/2014) και καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις, επί

των οποίων η ΕΑΑΔΗΣΥ κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου δεν έχει εκδώσει την απόφασή της.

ΣΤ. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ – ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο σκοπός του νόμου είναι να ενοποιήσει το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και να αποτελέσει τον βασικό κορμό ανάθεσης όλων των δημοσίων συμβάσεων καταργώντας την πληθώρα των υφιστάμενων και διατάξεων. Παράλληλα, η έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας (π.χ. Κανονισμοί Ανάθεσης και Εκτέλεσης) θα συμπληρώσει το θεσμικό πλαίσιο ρυθμίζοντας ειδικότερα τεχνικά θέματα.

Ως εκ τούτου, η μηχανική του νόμου ενσωματώνει την φιλοσοφία της σταδιακής μετάπτωσης στο νέο καθεστώς:

- με την άμεση κατάργηση ορισμένων διατάξεων με την έναρξη ισχύος του μέρους Β' του νόμου (1.3.2015)
- με τη διατήρηση ορισμένων διατάξεων μεταβατικά, μέχρι την έκδοση των Κανονισμών Ανάθεσης ή Εκτέλεσης ή άλλων κανονιστικών πράξεων.

Τούτο πρακτικά σημαίνει ότι, για ένα χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του νόμου, οι διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων θα διέπονται από τις διατάξεις του Ν.4281/2014 καθώς και, ως προς άλλες πτυχές τους που δεν ρυθμίζει ειδικά ο νόμος, από διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, μέχρι κι αυτές να αντικατασταθούν εν τέλει από την εκδοθησόμενη δευτερογενή νομοθεσία (βλ. Κανονισμοί Ανάθεσης και Εκτέλεσης).

Το άρθρο 199 απαριθμεί τις καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β' του νόμου και ορίζει το χρονικό σημείο κατάργησης αυτών. Παρατηρείται ωστόσο ότι η παρ. 1 του άρθρου 199, εξαρτά την κατάργηση των απαριθμούμενων νομοθετημάτων “από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου”.

Σε συνέχεια των όσων αναλύθηκαν για την έναρξη ισχύος στο ως άνω Κεφάλαιο Ε της παρούσας και από την συνδυαστική ανάγνωση των άρθρων 199 παρ. 1 και 201 παρ. 1 και την συστηματική ένταξη του συγκεκριμένου Μέρους Β' στον νόμο ως αυτοτελούς Μέρους, προκύπτει ότι η αληθής έννοια της φράσης της παραγράφου 1 του άρθρου 199 “Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου”, είναι “Από την έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του παρόντος νόμου”, ήτοι από 1.3.2015.

Συνεπώς, ο χρόνος κατάργησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 199, δεν ταυτίζεται με τον οριζόμενο χρόνο στο ακροτελεύτιο άρθρο αυτού (άρθρο 253), δηλαδή τον χρόνο δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (8.8.2014), αλλά με τον οριζόμενο χρόνο στο άρθρο 201 παρ. 1 αυτού, ήτοι την 1.3.2015.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι, κατά παρέκκλιση του γενικού κανόνα της 1.3.2015 ως χρόνου κατάργησης της πλειοψηφίας των διατάξεων, ορισμένες διατάξεις καταργούνται όχι από 1.3.2015, αλλά είτε με τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (8.8.2014), είτε με την ειδικά ορισμένη έναρξη ισχύος των διατάξεων που τις αντικαθιστούν, είτε τέλος με την έκδοση άλλων κανονιστικών πράξεων (προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων).

Κατόπιν τούτων, ο εφαρμοστής του νόμου θα πρέπει να ανατρέχει στο άρθρο 199, προκειμένου να προσδιορίζει το ακριβές χρονικό σημείο κατάργησης των επιμέρους διατάξεων των

νομοθετημάτων που αφορούν στην υπό ανάθεση σύμβαση. **Ειδικότερα:**

I. Άρθρο 199 παρ. 1

A) Οι απαριθμούμενες στο άρθρο **199 παρ. 1Α** διατάξεις καταργούνται από την 1.3.2015.

Ειδικά για τον ν. 2286/1995 (Α 19) επισημαίνεται ότι:

- α) Η παρ. 7 του άρθρου 1 καταργείται από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 8.8.2014 (άρθρο 201 παρ. 2).
- β) Παραμένουν σε ισχύ και δεν καταργούνται οι παρ. 1 έως 11 του άρθρου 2 για τις συμβάσεις που έχουν ενταχθεί στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ) έτους 2014, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που απαιτείται για την εκτέλεση του ΕΠΠ 2014 και προγενεστέρων καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 5 ΙΙ αυτού.
- γ) Οι λοιπές διατάξεις του καταργούνται από 1.3.2015.

B) Από τις απαριθμούμενες στο άρθρο **199 παρ. 1B** διατάξεις (Κανονισμοί δημοσίων φορέων) καταργούνται από 1.3.2015, όσες μόνο διατάξεις αφορούν τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων. Αντίθετα, όσες από τις διατάξεις ρυθμίζουν ζητήματα εκτέλεσης, καταργούνται με την έκδοση των διαταγμάτων του άρθρου 178 (Κανονισμοί Εκτέλεσης).

Γ) Η παρ. 1 Γ φέρει μία γενική διατύπωση, ώστε να περιλάβει οποιαδήποτε άλλη νομοθετική ή κανονιστική πράξη, η οποία τυχόν δεν έχει συμπεριληφθεί στις καταργούμενες διατάξεις του νόμου, και ρυθμίζει θέματα ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.

Επομένως, οποιαδήποτε τέτοια διάταξη που ρυθμίζει άλλως εν σχέσει με τον Ν. 4281/2014 καταργείται από 1.3.2015 (π.χ. αναφορικά με διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων), ενώ οποιαδήποτε διάταξη ρυθμίζει την εκτέλεση, καταργείται με την έκδοση των διαταγμάτων του άρθρου 178 (Κανονισμοί Εκτέλεσης).

Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι παραμένουν σε ισχύ και δεν καταργούνται οι διατάξεις που ρυθμίζουν την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων που αφορούν στην τεχνική βοήθεια συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων καθώς και η παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

Δ) Η παρ. 1 Δ προβλέπει την αντικατάσταση διοικητικών πράξεων περί ορισμού αποφαινομένων οργάνων αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων, με την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 2 του άρθρου 195.

Ε) Σύμφωνα με την παρ. 1 Ε, από 1.3.2015 καταργείται οποιαδήποτε διάταξη που επιφυλάσσει την με οποιαδήποτε τρόπο ή μέσο άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, κατά τρόπο διάφορο από αυτόν που ορίζουν οι διατάξεις του ν. 4013/2011.

ΣΤ) Η παρ. 1 ΣΤ ορίζει ότι από 1.3.2015 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του μέρους Β' του νόμου ή ρυθμίζει τα θέματα αυτά με άλλον τρόπο.

II. Άρθρο 199 παρ. 2

Α) Η παρ. 2 α. ορίζει ότι με την έναρξη ισχύος του άρθρου 139 του νόμου, δηλαδή από 8.8.2015 (σύμφωνα με το άρθρο 201 παρ. 4), καταργείται το άρθρο 11 του Ν. 4013/2011 (Α' 204), πλην της διατάξεως του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 αυτού, με το οποίο συστάθηκε το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, του οποίου η λειτουργία είναι αδιάκοπη.

Β) Η 199 παρ. 2 β. ορίζει ότι ο ν. 3886/2010 καταργείται από την έναρξη ισχύος του Όγδου Μέρους του Μέρους Β' του νόμου "Κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων", ήτοι τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στα άρθρα 182, 183 και 187 προεδρικών διαταγμάτων (σύμφωνα με το άρθρο 201 παρ. 7).

Γ) Η παρ. 2 γ. ορίζει ότι ορισμένες από τις διατάξεις του ν. 3669/2008 (Κώδικας Δημοσίων Έργων) δεν καταργούνται από 1.3.2015, αλλά με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των άρθρων 172 και 178 (Κανονισμοί Ανάθεσης και Εκτέλεσης αντίστοιχα). Πιο συγκεκριμένα:

- α) Τα άρθρα 1 παρ. 7 σημεία α'-στ', 2, 4 έως 12, 14, 16 παρ. 1-5, 7 εδάφια α', γ' και δ' και παρ. 11, 17 παρ. 3 έως 8, 20 παρ. 2 και 4, 21, 30 έως 34, 36-40, 41 παρ. 1 εδάφιο α', παρ. 2 εδάφια α', γ', δ' και παρ. 3, 42 έως 50, 51 παρ. 1 έως 3 και 5 έως 10, 52-55, 56, 58-64, 67, 70-75, 79-81, 82-91, 92-101, 103, 105- 110, 176, 177, 178 παρ. 6 και 182, καταργούνται με την έκδοση των διαταγμάτων των άρθρων 172 και 178, αντίστοιχα.
- β) Το εδάφιο β' της παρ. 7 του άρθρου 16, καταργείται από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 8.8.2014.
- γ) Οι παρ. 6 και 10 του άρθρου 16 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που θα εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 59 του ν. 4278/2014 (Α 157).
- δ) Τα άρθρα 76 και 77 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του Όγδου Μέρους του Μέρους Β' του νόμου "Κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων", ήτοι τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στα άρθρα 182, 183 και 187 προεδρικών διαταγμάτων (σύμφωνα με το άρθρο 201 παρ. 7).
- ε) Οι λοιπές διατάξεις του καταργούνται από 1.3.2015.

Δ) Η παρ. 2 δ. ορίζει ότι ορισμένες από τις διατάξεις του ν. 3316/2005 (Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και συναφών υπηρεσιών) δεν καταργούνται από 1.3.2015, αλλά με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των άρθρων 172 και 178 (Κανονισμοί Ανάθεσης και Εκτέλεσης αντίστοιχα). Πιο συγκεκριμένα:

- α) Τα άρθρα 2, 2Α, 3-5, 19, 21, 25, 27, 28, 29 παρ. 2-9, 30-38, 39 παρ. 1-6, 7 περιπτ. α', β', δ', ε', στ' και παρ. 8-9, τα άρθρα 40, 42, 45 παρ. 4-6 και 10, 45Α παράγραφοι 2, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 19, καταργούνται με την έκδοση των διαταγμάτων των άρθρων 172 και 178, αντίστοιχα.
- β) Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 14, καταργούνται από την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που θα εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 59 του ν.4278/2014 (Α 157).
- γ) Το άρθρο 41 καταργείται από την έναρξη ισχύος του Όγδου Μέρους του Μέρους Β' του νόμου "Κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων", ήτοι τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στα άρθρα 182, 183 και 187 προεδρικών διαταγμάτων (σύμφωνα με το άρθρο 201 παρ. 7).

δ) Οι λοιπές διατάξεις του καταργούνται από 1.3.2015.

Ε) Η παρ. 2 ε ορίζει ότι το π.δ. 118/2007 (Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου) καταργείται από 1.3.2015, με εξαίρεση:

α) το άρθρο 15, το οποίο καταργείται από την έναρξη ισχύος του Όγδου Μέρους του Μέρους Β' του νόμου "Κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων", ήτοι τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στα άρθρα 182, 183 και 187 προεδρικών διαταγμάτων (σύμφωνα με το άρθρο 201 παρ. 7).

β) τα άρθρα 26-39, τα οποία καταργούνται με την έκδοση του διατάγματος του άρθρου 178 παρ. 1 α (Κανονισμός Εκτέλεσης Προμηθειών).

ΣΤ) Η παρ. 2 στ. ορίζει ότι το π.δ. 28/1980 (Α' 11) καταργείται από 1.3.2015, με εξαίρεση τα άρθρα 1-10, 12-14, 16-17, 27-66, τα οποία καταργούνται με την έκδοση των Κανονισμών Ανάθεσης και Εκτέλεσης των άρθρων 172 παρ.1β και 178 παρ. 1β, αντίστοιχα.

Ζ) Η παρ. 2 ζ ορίζει ότι η υ.α. 11389/1993 (ΕΚΠΟΤΑ) καταργείται από 1.3.2015, με εξαίρεση τα άρθρα 27-44, τα οποία καταργούνται με την έκδοση του διατάγματος του άρθρου 172 παρ.1α (Κανονισμός Εκτέλεσης Προμηθειών).

Η παρούσα κατευθυντήρια οδηγία, καθώς και όσες ακολουθήσουν, κοινοποιούνται στους φορείς του συνημμένου Πίνακα αποδεκτών και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr.

Αθήνα 29 Οκτωβρίου 2014
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χριστίνα Μπουσουλέγκα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ Ν. 4281/2014

ΜΕΡΟΣ	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΞΙΑΣ* (>χρηματικά όρια α. 23 παρ.2 ν. 4281/2014)		ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΑΞΙΑΣ* (2.500 < χρηματικά όρια α. 23 παρ. 2 ν. 4281/2014)						ΣΔΙΤ	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ (2004/18/ΕΚ)	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ/ ΦΟΡΕΑΣ (2004/17/ΕΚ)	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ (2004/18/ΕΚ)			ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ/ ΦΟΡΕΑΣ (2004/17/ΕΚ)				
			2.500-20.000	20.000-60.000	60.000-ΚΑΤΩΦΛΙΑ	2.500-20.000	20.000-60.000	60.000 - όρια α. 23 παρ.2		
ΠΡΩΤΟ	14-46	14-46	14-46	14-46	14-46	14-46			14-38, 40-46	14-46
ΔΕΥΤΕΡΟ	47-95	-	47-94 (πλην 51 παρ. 1 α, 56, 57, 59, 60, 61)	47-94 (πλην 51 παρ. 1 α, 56, 57, 59, 60, 61)	47-94 (πλην 51 παρ. 1 α, 56, 57, 59, 60, 61)	-			47-95	85-94
ΤΡΙΤΟ	-	96-131	-			96-130 (πλην 109-111, 113-115)	96-130 (πλην 109-111, 113-115)	96-130 (πλην 109-111, 113-115)	96-131	-
ΤΕΤΑΡΤΟ	132-139	132-139	139	139	134-139	139	139	134-139	132, 133, 134-138 (Αν ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης), 139	134-138 (Αν ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης), 139
ΠΕΜΠΤΟ	-	-	140-146	140-146	140-146	140-146	140-146	140-146	-	140-146 (Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της

										σύμβασης)
ΕΚΤΟ	147-172	147-172	147-172	147-172	147-172	147-172	147-172	147-172	-	147-172 (Αν ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης)
ΕΒΔΟΜΟ	173-177	173-177	173-177	173-177	173-177	173-177	173-177	173-177	-	-
ΟΓΔΟΟ	179-194	179-194	-	-	179-191, 193-194	-	-	179-191, 193-194	179-194	179-194
ΕΝΝΑΤΟ	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201	195-201

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Οι έννοιες «δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας», «δημόσιες συμβάσεις χαμηλής αξίας» και «δημόσιες συμβάσεις υψηλής αξίας» και τα αντίστοιχα χρηματικά όρια ορίζονται στο άρθρο 23 του ν. 4281/2014, το οποίο έχει ως εξής:

Άρθρο 23

Χρηματικά όρια των δημοσίων συμβάσεων (άρθρα 7, 78 Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, άρθρα 16, 69 Οδηγίας 2004/17/ΕΚ, Κανονισμός 1336/2013)

1. Ως «δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης του στοιχείου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 26 έως 30 και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι κατώτερη από το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου πρώτου εδαφίου επανεξετάζεται ανά διετία και αναπροσαρμόζεται, αν χρειασθεί, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

2. Ως «δημόσιες συμβάσεις υψηλής αξίας» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης του στοιχείου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 26 έως 30, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

I. Για συμβάσεις που συνάπτουν αναθέτουσες αρχές:

α) Εκατόν τριάντα τέσσερις χιλιάδες (134.000) ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β' υποπερίπτωση ii', που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α'. Προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τα οριζόμενα στο Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α' προϊόντα.

β) Διακόσιες επτά χιλιάδες (207.000) ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε: i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV του Προσαρτήματος Α', είτε: ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV του Προσαρτήματος Α' και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α', είτε: iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α' του Προσαρτήματος Α', υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 του Παραρτήματος II Α του Προσαρτήματος Α' των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β' του Προσαρτήματος Α'.

γ) Πέντε εκατομμύρια εκατόν ογδόντα έξι χιλιάδες (5.186.000) ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων.

II. Για συμβάσεις που συνάπτουν αναθέτοντες φορείς:

α) Τετρακόσιες δέκα τέσσερις χιλιάδες (414.000) ευρώ για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών

β) Πέντε εκατομμύρια εκατόν ογδόντα έξι χιλιάδες (5.186.000) ευρώ για τις συμβάσεις έργων.

3. Τα χρηματικά όρια της ανωτέρω παραγράφου, αναπροσαρμόζονται αυτόματα, εφόσον αναθεωρηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 78 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (L 134) ή του άρθρου 69 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ(L134).

4. Ως «δημόσιες συμβάσεις χαμηλής αξίας» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις κατά την έννοια του στοιχείου α` της παραγράφου 2 του άρθρου 15 που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 26 έως 30 και συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς, των οποίων η προεκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, είναι ίση ή ανώτερη του χρηματικού ορίου της παραγράφου 1 και κατώτερη των χρηματικών ορίων των υποπαραγράφων Ι και ΙΙ της παραγράφου 2, όπως τα ανωτέρω χρηματικά όρια ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι «δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας» εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, με την εξαίρεση της εφαρμογής του άρθρου 139 περί ΚΗΜΔΗΣ, το οποίο καταλαμβάνει συμβάσεις ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας αυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:**1) Προεδρία της Δημοκρατίας****2) Όλα τα Υπουργεία** (Γραφεία κ. Υπουργών, Υφυπουργών, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Εσωτερικών (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών)
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης])
- Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Εφορείες Αρχαιοτήτων)
- Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ)
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Τουρισμού
  - Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου
  - Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης

3) Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)**4) Γενική Γραμματεία Εμπορίου** του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Γραφείο

Γενικού Γραμματέα, Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών)

5) Γενική Γραμματεία Επενδύσεων (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας(Γραφείο Γενικού Γραμματέα) (προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.))**6) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ)** του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (Γραφείο Γενικού Γραμματέα)**7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις** (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας - Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης

8) Ανεξάρτητες Αρχές

9) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων